

Матеріали четвертого регіонального наук. – метод. семінару, 18 – 19 грудня 2020 р. – Т : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. – С.89 – 93.

3. Попов Є. Самбір, гол! Літопис Самбірського футболу 1906-2018 рр./ Є. Попов. – Л., 2019. – 318 с.

4. Самбір. Погляд у давнину / І. Губик, С. Кравцов, Р. Могитич. – Л., 2002. – 84 с.

5. Скоцень О. З футболем у світ. Український Пеле або Батяр Леньо з Левандівки / О. Скоцень. – К.: Ярославів Вал, 2012. – 504 с.

6. Kuczera A. Samborszczynna T. I, II. / A. Kuczera. – Sambor, 1935 – 1937.

Кузь Ю.С. <https://orcid.org/0000-0003-3182-6473>

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

**Тернопільський національний педагогічний університет
ім. В.Гнатюка**

Анотація. У статті розглянута проблема збільшення рухової активності учнів загальноосвітніх шкіл, яка дотепер залишається актуальною. Урочна форма не забезпечує повністю ні необхідного об'єму рухової активності, ні бажаного тренувального ефекту. Дана проблема може бути вирішена завдяки впровадженню новітніх форм та підходів до рухової активності школярів. Одним з таких підходів до виховання особистості дитини, на нашу думку, є впровадження складових олімпійської освіти в освітній процес.

Ключові слова: олімпійська освіта, рухова активність, школярі.

Annotation. The article considers the problem of increasing the physical activity of secondary school students, which still remains relevant. The lesson form does not fully provide the required amount of motor activity or the desired training effect. This problem can be solved through the introduction of new forms and approaches to physical activity of students. One of such approaches to the education of the child's personality, in our opinion, is the introduction of components of Olympic education in the educational process.

Key words: Olympic education, physical activity, schoolchildren.

В умовах сьогодення, у зв'язку з погіршенням стану здоров'я широких верств населення й особливо учнів шкіл, актуалізується потреба підвищення їх рухової активності.

Аналіз спеціальної науково-методичної літератури показав, що рухова активність є важливою складовою зміцнення здоров'я. Дослідники визначають, що факторами, які сприяють погіршенню здоров'я дітей є навчальне навантаження та надмірне користування

гаджетами. Сьогодні викликають стурбованість дані, які переконливо доводять, що однією з причин різноманітних відхилень у фізичному розвитку та стані здоров'я шкільної молоді є гіпокінезія, яка повсюдиться у школярів з кожним роком навчання. Достатній рівень динамічної активності оздоровчого спрямування притаманний лише кожній п'ятій дитині шкільного віку, що є одним з найнижчих показників у Європі [2; 5]..

Рівень рухової активності в шкільному віці залежить від організації фізичного виховання в школі, участі дітей в спеціально-організованих та самостійних заняттях фізичною культурою у позанавчальний час [4]. Навіть у найсприятливіших умовах на практиці загальноосвітня школа не в змозі забезпечити необхідний об'єм рухової активності, тому фактична спеціально-організована рухова активність обмежується 3 – 4 годинами на тиждень, що є приблизно 30% гігієнічної норми. Урочна форма не забезпечує повністю ні необхідного об'єму рухової активності, ні бажаного тренувального ефекту. Дотепер актуальною залишається проблема збільшення рухової активності учнів загальноосвітніх шкіл [4; 6].

Дана проблема може бути вирішена завдяки впровадженню новітніх форм та підходів до рухової активності школярів. Одним з таких підходів до виховання особистості дитини, на нашу думку, є інтеграція складових олімпійської освіти в освітній процес.

Значення і можливості олімпійської освіти в збереженні і зміцненні здоров'я дітей вивчали Булатова М.М., Єрмолова В.М., Бубка С.Н., Томенко О.А., Передрій В.В. та ін. Дослідники зазначають, що олімпійська ідеологія, заснована на олімпійських цінностях та принципах, сприятиме вихованню гармонійно розвиненої особистості, що дотримується здорового способу життя [1; 3].

Олімпізм і олімпійська філософія виявилися життєздатними для розвитку системи спортивного виховання не тільки в теоретичному аспекті, а й і у руховому. Олімпійська освіта дітей та молоді сьогодні базується на використанні теорії і практики олімпізму, його ідеалів і цінностей, олімпійських змагань, ритуалів, звичаїв і традицій, фактів і документів, творів мистецтва, що стосуються історії олімпійського руху і сучасного олімпізму. Аналіз теоретичних досліджень та практики доводять, що змістовно-процесуальна структура олімпійської освіти дітей та молоді повинна включати: теорію олімпійської освіти в історичному аспекті; рухову активність як основу фізичного розвитку особистості; моральну освіту як загальнолюдську цінність; еколого-валеологічну освіту [1; 3; 5].

Саме раціонально організована рухова активність на основі застосування різноманітних форм олімпійської освіти школярів, таких як олімпійський урок, малі (шкільні) олімпійські ігри, церемонія відкриття та інші є перспективним напрямом підвищення рухової активності. Але рухова діяльність людини не може вважатись самодостатньою без гармонії розумового та духовного розвитку. Тому

поряд із формами олімпійської освіти, що ґрунтуються на руховій діяльності, використовуються й інші – конкурс олімпійського малюнка та поезії, олімпійські вікторини.

Отже, висвітлення цінностей олімпізму сприяє прояву свідомої зацікавленості учнів до рухової активності з елементами олімпійської освіти. Це сприяє, як нам здається, формуванню культурного потенціалу школяра (цілісності його фізичних, інтелектуальних і духовних здібностей); а також удосконаленню способів розвитку його онтогенетичних якостей. [4; 10; 13].

Список літератури.

1. Булатова М. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження // Олімпійський спорт і спорт для всіх. IX Міжнар. наук. конгрес: Тези доповідей. - К.: Олімпійська література, 2005. - С. 7.
2. Венглярський Г.Б. Рухова активність як стимулятор розвитку організму // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів і студентів України: 36. наук. статей галузі фіз. культ. і спорту. - Суми:СумДПУ.- 2004.- С.178 – 183.
3. Єрмолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика: [навч. посіб.] / В.М. Єрмолова. – Київ: НОК, 2011. – 335 с.
4. Кольцова О.С. Впровадження олімпійських цінностей у компетентісну освіту нової української школи / О.С. Кольцова, К.С. Кострікова // Традиції та інновації у підготовці фахівців з фізичної культури та фізичної реабілітації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (22-23 березня). - Київ: Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, 2019. – С. 16
5. Олійник Ю. О. Курс лекцій „Олімпійський рух та основи олімпійських знань” / Ю. О. Олійник. - Івано-Франківськ, 2010. – 117 с.
6. Юхимук В. П. Організаційно-методичні основи олімпійської освіти учнів загальноосвітніх шкіл України: автореф. дис. канд. наук з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.02 „Фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення” / Юхимук Віра Петрівна; Львів держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2007. – 21 с.

Ладика П.І. <https://orcid.org/0000-0003-1721-7196>

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ У ПРОЦЕСІ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ

**Тернопільський національний педагогічний університет
ім. В.Гнатюка**

Анотація. У статті представлені результати аналізу численних досліджень науково-методичної літератури щодо організації олімпійської освіти та олімпійських термінів.